

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/283/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4613204303
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madaraszová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4613204303.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madaraszovej a členiek senátu JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Sidónie Sládečkovej, v právnej veci navrhovateľa: Profidebt Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mliekarenská 10, IČO: 35 925 922, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mliekarenská 10, IČO: 36 857 033, proti odporkyňi: O. Q., nar.XX.X.XXXX, bytom F., J. G. č.XXXX/XX, o zaplatenie sumy 285,55 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 27. augusta 2013 č. k. 4C/263/2013-55, takto

rozhodol:

Odvolačí súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporkyňi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporkyne zaplatenia sumy 285,55 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,50% ročne zo sumy 245,72 eura od 05. 10. 2012 až do zaplatenia. Odporkyňi nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 4 ods. 1, 2, 4,5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30. 06. 2006, § 100 ods. 1, § 101, § 107 ods. 1,2, § 451 ods. 1,2, § 457 OZ, ako aj zisteným skutkovým stavom, na základe čoho dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je nedôvodne podaný, a preto súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. Za preukázané považoval, že právny predchodca navrhovateľa (GE Capital Multiservis, k.s.) a odporkyňa uzatvorili dňa 11.11.2002 zmluvu o úvere, na základe ktorej bol poskytnutý úver vo výške 149,07 eura (4.491,- Sk) na nákup videorekordéra s tým, že úver mala zaplatiť v 10 mesačných splátkach po 16,56 eura mesačne s dátumom prvej splátky 11.12.2002. Predmetom konania je však nárok navrhovateľa titulom revolvingového úveru, ktorého existenciu nie je schopný žiadnym spôsobom dokladovať. V tomto smere súd prvého stupňa zistil, že v závere zmluvy o úvere zo dňa 11.11.2002 je drobným a takmer nečitateľným písmom síce uvedené, že zákazník podpisom tejto zmluvy žiada o poskytnutie úverového rámca a vydanie úverovej karty, avšak pokiaľ s odporkyňou mala byť uzavretá zmluva o ďalšom spotrebiteľskom úvere, tak táto podľa § 4 ods.1 Zák.č.258/2001 Z.z. v znení účinnom do 30.6.2006 musela mať písomnú formu, inak je neplatná. Keďže navrhovateľ nedisponuje ďalšou písomne uzavretou spotrebiteľskou zmluvou o revolvingovom úvere, na základe ktorej odporkyňa čerpala finančné prostriedky, prípadne prevádzala platby kartou, je potrebné pre tento nedostatok písomnej formy zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru považovať od začiatku za absolútne neplatný právny úkon. Súd prvého stupňa poukazujúc na spôsob, akým boli odporkyňi poskytnuté finančné služby, konštatoval, že aj napriek tomu, že odporkyňa úverovú zmluvu podpísala, nemala podľa názoru súdu v úmysle okrem úverovej zmluvy, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančnej sumy vo výške 149,07 eura, uzatvoriť aj zmluvu o revolvingovom úvere, a preto treba v tejto časti zmluvu uzatvorenú dňa 11.11.2002 považovať za absolútne neplatne právny úkon pre nedostatok vôle, pretože tento je v rozpore s ustanovením

§ 37 ods.1 OZ. Z uvedeného dôvodu navrhovateľovi vznikol len nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo odporkyňi získaním plnenia z neplatného právneho úkonu. Súd prvého stupňa posudzoval premlčanie nároku navrhovateľa podľa § 107 ods.1 OZ s tým, že počiatok jej plynutia je potrebné stanoviť pre každú z čiastok bezdôvodného obohatenia, ktoré boli odporkyňou získané či už vo forme výberu z bankomatu alebo platby kartou, v dôsledku čoho dátum začiatku plynutia premlčacej doby je daný nasledujúcim dňom po získaní uvedených súm odporkyňou a posledný deň tejto doby je daný uplynutím dvoch rokov od dátumu začiatku plynutia premlčacej doby, pretože navrhovateľ resp. jeho právny predchodca odporkyňi plnil v dôsledku neplatného právneho úkonu a to neplatnej revolvingovej zmluvy. Vychádzajúc z platobnej histórie súd prvého stupňa mal za preukázané, že odporkyňa urobila poslednú platbu kartou dňa 10.10.2007 vo výške 214,85 eura, a teda posledným dňom dvojročnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia v prípade tejto sumy bol deň 11.10.2009. Ohľadne predchádzajúcich platieb kartou ako aj výberov z bankomatu, súd prvého stupňa neskúmal uplynutie premlčacej doby, pretože tieto boli realizované ešte pred dátumom 10.10.2007. Keďže navrhovateľ podal návrh na súde až dňa 30.4.2013, teda uplynutí dvojročnej premlčacej doby, súd prvého stupňa prihliadol na dôvodne vznesenú námietku premlčania odporkyňou a návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods.1 OSP tak, že odporkyňi, ktorá mala vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, pretože jej v súvislosti s týmito konaniami žiadne trovy nevznikli a odporkyňa náhradu trov ani nežiadala.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal nesprávnosť záverov súdu ohľadne posúdenia námietky premlčania, pričom ak by aj záver súdu o neplatnosti zmluvy, na základe ktorej odporkyňa reálne vyčerpala peňažné prostriedky, bol vecne správny, potom súd prvého stupňa na vznesenú námietku premlčania vôbec nemal prihliadať. Poukazujúc na ust. § 107 ods. 3 OZ, ktoré je lex specialis vo vzťahu k ust. § 107 ods. 1 a 2 OZ, konštatoval, že na námietku premlčania súd prihliadne len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat'. Vzhľadom na to, že nemohol voči odporkyňi (resp. ním uplatňovanej akejkoľvek povinnosti navrhovateľa vydať niečo podľa neplatnej zmluvy) uplatňovať premlčanie, potom súd na námietku premlčania odporkyne (vznesenú voči nároku navrhovateľa) prihliadať nemal. V tejto veci to znamená, že pri posúdení premlčania mal súd prvého stupňa podľa názoru navrhovateľa, aplikovať ust. § 107 ods. 3 OZ a na vznesenú námietku premlčania neprihliadať. Z uvedených dôvodov preto neobstojí záveru súdu prvého stupňa o oprávnenosti námietky odporkyne o premlčaní nároku na vydanie plnenia (peňažných prostriedkov vyčerpaných prostredníctvom karty). Ďalej namietal správnosť záverov prvostupňového súdu, podľa ktorých by na strane odporkyne mala absentovať vôľa uzavrieť zmluvu o poskytnutí úverového rámca. Poukázal na to, že odporkyňa vydanú kartu na čerpanie úverového rámca chcela a aj aktívne ju využívala, pričom v zmysle obchodných podmienok zmluvy o úvere spoločnosti GE CAPITAL MULTISERVIS, k. s. využívanie vydanéj karty bolo jej právom, nie povinnosťou. Záveru súdu odporuje aj samotná výpoveď odporkyne, ktorá prevzatie karty a jej reálne využívanie potvrdila (čo napokon vyplýva aj z platobnej histórie). V tomto smere namietal, že súd prvého stupňa pri posudzovaní veci nielen nechal do úvahy obsah obchodných podmienok, ale ani písomné vyjadrenie navrhovateľa zo dňa 03.07.2013., v ktorom navrhovateľ jednoznačne poukázal na to, že čerpanie peňažných prostriedkov na základe karty (t. j. iných ako boli určené na kúpu tovaru) sa uskutočňovalo na základe predloženej zmluvy o úvere. Mal za to, že uzavretím zmluvy o úvere došlo aj k vzniku zmluvného vzťahu ohľadne revolvingového úveru čerpaného postupne, prostredníctvom karty, v dôsledku čoho považoval skutkové zistenia súdu za neúplné a predčasné. Záverom si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadřila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci došiel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny a preto ho podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

V predmetnej veci sa navrhovateľ návrhom, doručeným súdu prvého stupňa dňa 30. 04. 2013, domáhal voči odporkyňi zaplata sumy 285,55 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 245,72 eura od 05. 10. 2012 až do zaplata, ako aj náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodňoval tým, že dňa

právny predchodca navrhovateľa (GE capital Multiservis, k.s.) a odporkyňa dňa 11. 11. 2002 uzatvorili zmluvu o úvere, na základe ktorej bol odporkyňi poskytnutý úver vo výške 1.686,05 eura splatný v 10 mesačných splátkach vo výške 16,56 eura. Nakoľko odporkyňa nesplácala úver podľa dohodnutých podmienok, právny predchodca navrhovateľa vypovedal dňa 26.05.2008 zmluvu.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že v prípade úverovej zmluvy č. 1076743147, uzatvorenej medzi účastníkmi konania dňa 11.11. 2002, ide o úverovú zmluvu, ktorá obsahuje všetky náležitosti typickej úverovej zmluvy a zároveň v spodnej časti úverovej zmluvy drobnými písmenami vo vopred formulovanej predtlačí je uvedené, že právny predchodca navrhovateľa a zákazník podpisom tejto úverovej zmluvy žiada právneho predchodca navrhovateľa o poskytnutie úverového rámca a vydanie úverovej karty podľa obchodných podmienok spoločnosť GE Capital Multiservis, k.s.. Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že primárnym záujmom odporkyne bolo získanie úveru na základe úverovej zmluvy zo dňa 11. 11. 2002 vo výške 4.990,-Sk. Vzhľadom na to, že podpisom žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru v uvedenej výške sa odporkyňa jedným a tým istým podpisom podpísala na spodnú časť predtlačí listiny, ktorá sa týka aj iného právneho vzťahu a to revolvingového úveru, ktorý mal vzniknúť v budúcnosti, sa súd prvého stupňa správne vo veci zaoberal tým, či medzi účastníkmi konania došlo k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom úvere, z titulu ktorej sa domáha navrhovateľ plnenia od odporkyne v tomto konaní. V tomto smere odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že pre absenciu individualizácie zmluvy o revolvingovom úvere v smere náležitostí požadovaných ust. § 4 ods. 2, 3 zákona o spotrebiteľských úveroch a s tým súvisiacim nedostatkom jej písomnej formy predpísanej zákonom k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere účastníkmi konania nedošlo. Navyše je potrebné takúto zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru považovať za neplatnú i pre nedodržanie zákonom predpísanej formy (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Navyše podľa názoru odvolacieho súdu je vzhľadom na spôsob vyhotovenia predmetnej úverovej zmluvy, ako aj jej štylizáciu, dôvodné predpokladať, že odporkyňa v postavení priemerného spotrebiteľa ani nemohla vedieť, že spolu s úverovou zmluvou uzatvára i ďalší záväzkový vzťah s navrhovateľom a to zmluvu o revolvingovom úvere.

S ohľadom na námietky navrhovateľa uvedené v písomnom odvolaní odvolací súd dodáva, že zmluva o revolvingovom úvere ako zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať v zmysle ust. § 4 ods. 1, 3 zákona o spotrebiteľských úveroch písomnú formu a okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, cenu tovaru alebo poskytnutej služby, identifikáciu vlastníctva, adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu, meno a adresu spotrebiteľa, ročnú percentuálnu mieru nákladov, podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, výpočet nákladov, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov a taktiež oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti, sankcie za porušenie zmluvy, podmienky, za ktorých možno použiť zmenku alebo šek, spôsob zániku záväzku zo zmluvy, ako i práva spotrebiteľa podľa § 7 citovaného zákona. Zároveň sa pre platnosť tejto zmluvy vyžaduje naplnenie i základných náležitostí právneho úkonu ustanovených v § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, týkajúce sa vôle (musí byť uzatvorená slobodne a vážne) a prejavu vôle (musí byť určitá a zrozumiteľná), inak je absolútne neplatná s tým, že pred jej uzavretím tejto zmluvy musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch a na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie (§ 3 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch).

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd právny záver súdu o tom, že navrhovateľovi vzniklo právo na vrátenie poskytnutého plnenia titulom bezdôvodného obohatenia, považuje za správny. V súvislosti s bezdôvodným obohatením tak vznikla povinnosť odporkyňi vrátiť navrhovateľovi sumu získaného

majetkového prospechu. V tomto smere vzhľadom na námietku premlčania vznesenú odporkyňou súd prvého stupňa správne posudzoval premlčanie nároku navrhovateľa podľa § 107 ods.1 OZ s tým, že počiatok jej plynutia je potrebné stanoviť pre každú z čiastok bezdôvodného obohatenia, ktoré boli odporkyňou získané či už vo forme výberu z bankomatu alebo platby kartou, v dôsledku čoho dátum začiatku plynutia premlčacej doby je daný nasledujúcim dňom po získaní uvedených súm odporkyňou a posledný deň tejto doby je daný uplynutím dvoch rokov od dátumu začiatku plynutia premlčacej doby. Súd prvého stupňa správne posudzoval premlčanie len pokiaľ išlo o poslednú platbu kartou realizovanou odporkyňou dňa 10.10.2007 vo výške 214,85 eura, keďže predchádzajúce platby kartou ako aj výbery z bankomatu, boli realizované ešte pred dátumom 10.10. 2007. V prípade poslednej platby karty bol posledným dňom dvojročnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia deň 11.10.2009. Keďže navrhovateľ podal návrh na súde až dňa 30.4.2013, teda po uplynutí dvojročnej premlčacej doby, súd prvého stupňa správne, prihliadajúc na dôvodne vznesenú námietku premlčania odporkyňou, návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol, pričom

K námietke navrhovateľa, že v danom prípade súd prvého stupňa nemal v zmysle ust. § 107 ods. 3 OZ prihliadnuť na námietku premlčania vznesenú odporkyňou, keďže navrhovateľ nemohol voči odporkyňi uplatňovať premlčanie, odvolací súd dodáva, že v prípade absolútne neplatnej zmluvy o revolvingovom úvere vznikol medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou synalagmatický záväzok v zmysle ust. § 457 OZ, keďže obe zmluvné strany si podľa tejto zmluvy plnili a boli teda povinné si tieto plnenia spôsobom podľa § 457 OZ vzájomne vrátiť. Zmyslom ustanovenia § 107 ods. 3 OZ je zachovanie rovnováhy práv oboch zmluvných strán neplatnej, či neskôr zrušenej zmluvy a dopadá na prípady, kde synalagmatický vzťah vznikol zo zákona. Podstatným pri aplikácii ust. § 107 ods. 3 OZ je posúdenie toho, či by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat', a len vtedy súd prihliadne na námietku premlčania. V danom prípade obaja účastníci neplatnej zmluvy boli povinní vrátiť si vzájomne peňažné plnenia a právo oboch účastníkov konania na vrátenie peňažného plnenia ako majetkové právo podlieha premlčaniu. Ust. § 107 ods. 3 OZ bolo do právneho poriadku zakotvené práve z dôvodu, že predovšetkým pri neplatných alebo zrušených kúpnych zmluvách nebolo vydanie veci uplynutím času pre nepremlčateľnosť vlastníckeho práva ohrozené, zatiaľ čo právo na vydanie peňažného plnenia premlčaniu podliehalo. V prejednávanej veci však o takýto prípad nejde, pretože obaja účastníci neplatnej zmluvy si mali vzájomne vrátiť peňažné plnenie, ktoré právo premlčaniu podlieha, preto v prípade premlčania uplatneného peňažného nároku obaja účastníci neplatnej zmluvy mohli premlčanie namietat'.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní bola úspešná odporkyňa, preto by jej patrila náhrada trov odvolacieho konania v zmysle § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP. V tomto štádiu konania jej však žiadne trovy nevznikli a ani o ne podľa § 151 ods. 1 prvej vety OSP nepožiadala, preto odvolací súd rozhodol, že jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.